

Doru Olteanu

Dicționar

**1001 cuvinte
și construcții greșite
în limba română**

RENTROP & STRATON

București 2020

☺ forma corectă

☹ forma greșită

A.

● abia – adverb cu mai multe înțelesuri; anevoie, foarte puțin, de foarte puțin timp

☺ Abia am terminat.

☹ Abea am terminat.

☺ A venit, dar abia a stat.

☹ A venit, dar abea a stat.

● (a) absolvi – verb conjugarea a IV-a; a termina un an, un ciclu de învățământ, a scuti de pedeapsă

☺ Eu absolv anul acesta cursurile.

☹ Eu absolvesc anul acesta cursurile.

☺ Ea absolvă cu bine cursurile.

☹ Ea absolutește cu bine cursurile.

☺ Ei trebuie să absolute liceul.

☹ Ei trebuie să absolutească liceul.

● abțibild – substantiv neutru ☹ apțibild/acțibild/apțipild

● acela/aceea – pronume/adjectiv pronominal demonstrativ

- **business** – substantiv neutru, din englezescul *business*, se pronunță *biznis*, *afacere*, *ocupație*, *muncă*
- ☹ *business*, *buzines*

C.

- **card** – substantiv neutru, neologism, cu sensul de cartelă magnetică cu ajutorul căreia se pot ridica banii depozitați într-un cont

☹ *cart*

☺ Am banii pe card.

☹ Am banii pe cart.

Cuvintele *card* și *cart* sunt paronime, cuvinte cu înveliș sonor-literar aproape identic, dar cu înțeles total diferit.

- **cart** – substantiv neutru, cu sensul de serviciu de patru ore executat permanent, pe schimburi, la bordul unei nave, de membrii echipajului.

☹ *card*

☺ Am terminat cartul și plec din port.

☹ Am terminat cardul și plec din port.

Care – pronume și adjectiv pronominal relativ interogativ

Poate fi

- substantiv
- nume predicativ
- complement

Ca adjectiv pronominal îndeplinește funcția sintactică de atribut adjectival.

Greșeli frecvente în folosirea cuvântului „care” (pronume relativ-interogativ)

– Are formă unică pentru singular și plural, este invariabil

☺ Elevul care a luat notă mare este premiat.

☺ Elevii care s-au dus la serbare au luat coroanțe.

– Nu are articol ☹ carele

– Eliminarea prepoziției „pe” când substantivul este în cazul acuzativ, având rol de complement direct

☺ Examenul pe care l-am dat a fost ușor.

☹ Examenul care l-am dat a fost ușor.

☺ Eleva pe care am văzut-o e silitoare.

☹ Eleva care am văzut-o e silitoare.

☺ Infracțiunile pe care le-ai făcut nu sunt iertate.

☹ Infracțiunile care le-ai făcut nu sunt iertate.

ATENȚIE la scrierea corectă a verbului „a crea”! (cu sensul de a face ceva, a produce, a născoci)

☺ Mihai creează de mic.

☹ Mihai crează de mic.

☺ Noi vrem să creăm ceva frumos.

☹ Noi vrem să creem ceva frumos.

☺ Voi ați încercat să creați?

☹ Voi ați încercat să creiați?

- graur – substantiv masculin, pasăre ☹ graure

- greier/greiere – ambele forme sunt corecte (DOOM2), de preferat greier
 - ☺ Am prins un greier mic.
 - ☹ Am prins un greiere mic.

- greșeală – substantiv feminin ☹ greșală
 - ☺ Scrie corect, fără greșeală.
 - ☹ Scrie corect, fără greșală.

- grijă – substantiv feminin ☹ grije
 - ☺ Am rămas în grija bunicii.
 - ☹ Am rămas în grijea bunicii.
 - ☺ Ai grijă când traversezi.
 - ☹ Ai grije când traversezi.

- grizonant – adjectiv masculin, despre păr, care începe să încărunțească, sur, gri ☹ grizonat
 - ☺ Bărbatul avea părul grizonant.
 - ☹ Bărbatul avea părul grizonat.

- gunoier – substantiv masculin ☹ gunoer
 - ☺ Un gunoier a găsit o servietă plină cu bani.
 - ☹ Un gunoer a găsit o servietă plină cu bani.

- guvern – substantiv neutru, plural guverne ☹ guvernuri
 - ☺ S-au perindat multe guverne la conducerea țării.

- pamflet – substantiv neutru ☹ panflet
- ☺ A scris un pamflet care a fost premiat.
- ☹ A scris un panflet care a fost premiat.

- panglică – substantiv feminin ☹ pamblică
- ☺ Pentru rochie a cumpărat panglică roșie.
- ☹ Pentru rochie a cumpărat pamblică roșie.

- pardesiu – substantiv neutru ☹ pardisiu
- ☺ Avea un pardesiu croit după ultima modă.
- ☹ Avea un pardisiu croit după ultima modă.

- plaja – substantiv feminin, plural plaje ☹ plăji
- Genitiv-dativ plajei ☹ plăjii
- ☺ Am vizitat patru plaje când am fost pe litoral.
- ☹ Am vizitat patru plăji când am fost pe litoral.
- ☺ Nisipul plajei este fin.
- ☹ Nisipul plăjii este fin.

- pașaport – substantiv neutru, plural pașapoarte ☹ pașaporturi
- ☺ Infractorul avea două pașapoarte.
- ☹ Infractorul avea două pașaporturi.

- patru sute – numeral ☹ patrusute
- ☺ Jucăria costă patru sute de lei.
- ☹ Jucăria costă patrusute de lei.

- patruzeci – numeral ☹ patru zeci
- ☺ Avea doar patruzeci de kilometri la oră.

☹ Avea doar patru zeci de kilometri la oră.

● pașnic – adjectiv ☹ pajnic

☺ Era un om pașnic.

☹ Era un om pajnic.

● paznic – substantiv masculin ☹ pasnic

☺ Lucra la instituție ca paznic.

☹ Lucra la instituție ca pasnic.

● Pământ (planeta) ☹ pământ (țărână) – cu literă mare când e planeta

☺ Nu a putut să sape, pământul era uscat.

☹ Nu a putut să sape, Pământul era uscat.

● pătrat – adjectiv, care are forma de pătrat; nu are grad de comparație

☺ Terenul meu este pătrat, al tău nu.

☹ Terenul meu este mai pătrat decât al tău.

● până ce – locuțiune conjunctivală ☹ pânăce (două cuvinte)

☺ Și broasca s-a umflat până ce a plesnit.

☹ Și broasca s-a umflat pânăce a plesnit.

● pârpalire/perpelire – acțiunea de a pârli, de a frige ambele variante sunt corecte

● pe atunci/pe atunci – prepoziție + adverb, ambele forme sunt corecte

- (a) plomba – verb conjugarea I, tranzitiv
 - ☹ a plonba
 - ☺ Medicul mi-a plombat o măsea.
 - ☹ Medicul mi-a plonbat o măsea.

- (a) plăcea – verb conjugarea a II-a, tranzitiv și intransitiv ☹ a place
 - ☺ Ți-ar plăcea să participi la concurs?
 - ☹ Ți-ar place să participi la concurs?

De reținut! Acest verb de conjugarea a II-a este trecut în categoria verbelor de conjugarea a III-a. La indicativ viitor „eu voi plăcea” și condițional optativ prezent „mi-ar plăcea”.

Asemenea acestui verb mai sunt:

- (a) părea ☹ a pare
 - ☺ Nu ar părea greu de înțeles.
 - ☹ Nu ar pare greu de înțeles.

- (a) apărea ☹ a apare
 - ☺ Când va veni, va apărea din est.
 - ☹ Când va veni, va apare din est.

- (a) dispărea ☹ a dispare
 - ☺ Soarele va dispărea după dealul acela.
 - ☹ Soarele va dispare după dealul acela.

- (a) tăcea – ☹ a tace
 - ☺ Ar tăcea dacă i-ai promite tinerețe fără

bătrânețe. ☹ Ar tace dacă i-ai promite tinerețe fără bătrânețe.

- plutonier – substantiv masculin ☹ plutoner
- plutonier-adjunct – substantiv masculin, plural plutonieri-adjuncți
- plutonier-major – substantiv masculin, plural plutonieri-majori
- poimâine-dimineată – adverb ☹ poimâine dimineată
- poimâine-seară – adverb ☹ poimâine seară
- poimâine-noapte – adverb ☹ poimâine noapte
- poimâine-după-amiază – adverb + adverb ☹ poimâine după amiază
- poimâine-după-masă – adverb + adverb ☹ poimâine după masă
- posterior, posterioară – adjectiv, care urmează, care este situat înapoi
NU are grad de comparație.
- potpuriu – substantiv neutru, compoziție muzicală ☹ purpuriu – adjectiv, de culoare roșie-închisă